

ชื่อสมุนไพร กานพลู

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Syzygium aromaticum* (L.)

Merr. & L.M.Perry

ชื่อสามัญ Clove

ชื่อท้องถิ่น กานพลู (ทั่วไป), จันจี่ (ภาคเหนือ)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้ต้น ขนาดเล็ก สูงประมาณ 4 – 12 เมตร ลำต้นเป็นทรงพุ่มรูปกรวย มีกิ่งล่างเป็นจำนวนมาก มีกิ่งกระโดงหรือกิ่งใหญ่ประมาณ 3 – 5 กิ่ง เปลือกเรียบ ลำต้นสีเหลืองน้ำตาล

ใบ ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามกันเป็นคู่ ลักษณะใบรูปขอบขนานเป็นมัน ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบ เรียว ขอบใบเรียบหรือเป็นคลื่นเล็กน้อย ใบอ่อนมีสีชมพูหรือสีส้ม และเปลี่ยนเป็นสีเขียว เมื่อใบแก่หนาและมัน มีกลิ่นหอม และมีจุดน้ำมันอยู่ทั่วใบ

ดอก เป็นช่อกระจุก คล้ายดอกชมพู บริเวณปลายกิ่งหรือปลายยอดหรือซอกใบ ช่อหนึ่งๆ ประกอบด้วยดอกย่อยประมาณ 10 – 15 ดอก กลีบเลี้ยงมีสีเขียวอมเหลือง สีแดงกระจาย เชื่อมติดกันเป็นรูปท่อ ปลายแยกเป็นแฉกรูปสามเหลี่ยมแกมรูปไข่ 4 กลีบ กลีบดอกสีขาว ร่วงง่าย มีเกสรตัวผู้จำนวนมาก ดอกตูมอ่อนจะมีสีเขียวและก่อนที่ดอกจะบานสีของดอกจะค่อยๆ จางลงจนเป็นสีเหลืองและสีชมพูอ่อน ขณะดอกตูมมีสีชมพูอมแดง

ผล ผลเดี่ยวเนื้อหนา ผลที่สุกมีสีม่วงคล้ำคล้ายลูกหว้า

เมล็ด เมล็ดเดี่ยว ค่อนข้างนิ่ม ด้านหนึ่งของเมล็ดเป็นร่องลึกลงไป

การนำไปใช้ประโยชน์

ส่วนผสมในการทำอาหาร มีกลิ่นหอมโดดเด่นและมีสรรพคุณช่วยถนอมอาหาร จากการยับยั้งการเติบโตของเชื้อรา และเป็นสารให้กลิ่นวานิลลา ในการทำเบเกอรี่ และเป็นเครื่องเทศสำคัญในการทำอาหารหลายชนิด

สรรพคุณทางยา

1. ใบกานพลูมีส่วนช่วยเผาผลาญแคลอรี ช่วยลดความต้องการรับประทานน้ำตาล ช่วยลดและควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด
2. ต่อต้านอนุมูลอิสระในร่างกาย
3. บรรเทาอาการคลื่นไส้ อาเจียน หน้ามืดตาลาย
4. ดอกตูมของกานพลูใช้รับประทานเพื่อขับลม แก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ อาการปวดท้อง ช่วยลดการบีบตัวของลำไส้
5. ช่วยแก้อาการท้องเสียในเด็ก
6. ช่วยรักษาโรคหืดหอบ แก้อาการเหน็บชา

7. ช่วยแก้อาการไอ ด้วยการอมดอกกานพลู
8. ช่วยแก้ น้ำเหลืองเสีย แก้เลือดเสีย
9. ใช้เป็นยาระงับอาการชักกระตุก ด้วยน้ำมันหอมระเหยจากกานพลู
10. ใช้แก้ปวดฟัน ตับกลืนปาก

เอกสารอ้างอิง

คณะเภสัชศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2565). ข้อมูลพืชสมุนไพร : กานพลู สืบค้น 22 มีนาคม 2565, จาก https://pharmacy.su.ac.th/herbmed/herb/text/herb_detail.php?herbID=24

เมตไทย. (2563) กานพลู. สืบค้น 22 มีนาคม 2565, จาก <https://medthai.com/กานพลู/>

Puechkase. (2558). กานพลู ประโยชน์และสรรพคุณกานพลู. สืบค้น 22 มีนาคม 2565, จาก <https://puechkaset.com/กานพลู/>

Spring Green Evolution. (2565). กานพลู สรรพคุณ ประโยชน์มากมาย ใช้กับอาหารไทยหลายชนิด.

สืบค้น 22 มีนาคม 2565, จาก <https://www.sgethai.com/article/รู้จักกับ-กานพลู-สรรพคุณ/>